

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОС (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII.

Ч. 98.

ДЖЕРСІ СІТІ ІНЮЙОРК.

ВІВТОРОК, 29-го КВІТНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK,

TUESDAY, APRIL 29, 1980

No. 98. VOL. LXXXVII.

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗСА ВИМАГАЄ ВІД Уряду видання всіх документів, які відносяться до рішення президента Джиммі Картера наложити додаткове мито на імпортовану нафту, починаючи від травня цього року. Частину документів секретар енергетики Чарльс Данкен відмовився представити Конгресові, відкликаючись на привілей "екзекутивного довіря". Ще 14-го березня ч.р. президент Картер заявив, що він планує наложити додаткове мито у висоті 4,62 дол. на бочку імпортованої нафти, що піднісло б ціну бензину на 10 центів за галлон. Конгрес ЗСА є проти такої підвишки, вважаючи, що вона є кривдливою для населення.

ПУБЛІЧНИМ ШКОЛАМ В СТЕЙТІ КЕНТАКІ дозволено й надалі вивчувати текст десяти Заповідей Божих на стіні класних кімнат, як це вони досі практикували, але проти чого виступила Юнія цивільних свобод Кентакі (Kentucky Civil Liberties Union), яка на підставі закону з 1978 року проти давання переваги одній релігії над іншою в стейті, добивалася такої заборони також на підставі конституційної засади про розділ світської й духовної влад. Коаліція релігійних груп цього стейту опротестувала таку "антирелігійну" практику з 1978 року і стейтський верховний суддя пішов на зустріч цій коаліції, присудивши, що десять Заповідей Божих мають виховний характер і це не засадничо, що ці моральні правила закорінені в єдино-християнській історії. Однак ліві Юнії цивільних свобод, здається, відкличуться до Верховного Суду ЗСА.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ СПРАВ СІСІЛ АНДРУС звільнив з праці Вільяма Вейлена, директора Крайової обслуги парків, з уваги на "серйозні проблеми адміністративного порядку" і на стан його здоров'я. Ці причини оспорило Вейлен, заявляючи, що він "вже давно не почував себе так добре". Його прихильники твердять, що Вейлен впаав жертвою інтриг старших віком бюрократів, які недовіряли йому за те, що він приймав на працю молодших віком осіб і сприяв рухові збереження чистоти довкілля. Вейлен відмовився від будь-яких коментарів в цій справі, заявляючи, що його праця була пов'язана з політикою, а "в політичному світі буває різно".

КОРПОРАЦІЯ ЕКСОН: НАЙБІЛЬШІЙ В КРАЇНІ концерн продукції нафти, мала 1,92 мільйона доларів у прибутках у першому кварталі цього року. Це збільшення прибутків на 101,6 відсотка є найбільшим в історії ЗСА. Голова ради директорів цієї компанії, С. Гарвін, заявив, що 30 відсотків прибутків слід відіслати на conto зменшення долара за кордоном, як рівнож на знесення контролю цін на продукцію у ЗСА нафту. Економічні аналітики передбачують, що й інші нафтові концерни мали високі прибутки у перших трьох місяцях року, встановлюючи їх висоту на 75 до 100 відсотків.

У світі

САВДІЙСЬКА АРАБІЯ І ЯПОНІЯ ЗАКЛУЧИЛИ ДОГОВІР ПРО ЗАКУПІ САВДІЙЦЬМИ ЯПОНСЬКИХ державних бондів на суму коло два і пів мільйона доларів. Пов'язане це з великим дефіцитом Японії в міжнародній торгівлі та з надлишком "петродоларів" (доларів за продану нафтову ропу) в Саудівській Аравії.

МІЖНАРОДНИЙ МОНЕТАРНИЙ ФОНД зрезигнував з плану скріптити американський долар при допомозі продажу спеціально випущених цінних паперів, які мали б закупити продуценти нафти, що мають надлишок доларів. Це рішення запало після того, як секретар скарбу ЗСА, Вільям Міллер, на секретній зустрічі з європейськими міністрами фінансів поінформував про становище уряду ЗСА.

ТІБЕТСЬКИЙ ДАЛАЙ ЛЯМА, РЕЛІГІЙНИЙ глава тибетських буддистів, а з цього титулу і їх пануючий (король), який перебував на еміграції в Індії, заповідає можливість свого повороту назад до Тибету, звідки він утік перед китайськими комуністами 1959 року. На його думку, положення і режим в Китаї так міняються, що йому, найвищому релігійному достойникові, буде можливо там перебувати, а може навіть якоюсь мірою сповняти релігійну роль.

ЗАВОРУШЕННЯ СЕРЕД БЕРБЕРСЬКОЇ ЧАСТИНИ населення Алжиру викликало міжнародні комплікації. Альжирські офіційні чинники і преса обвинувачують уряди ЗСА, Марокко і Франції в допомозі берберам, які заселяють гірську частину морського побережжя Алжиру. Дотепер альжирський уряд заперечував поширювані закордоном вістки про незадоволення берберського населення та заворушення на замешканих ними теренах.

ДЕКІЛЬКА ДНІВ ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ Зімбабве, республіки керованої чорними на терені дотеперішньої Родезії, там вибухли серйозні сутички між прихильниками різних політичних угруповань. Прем'єр Роберт Мугабе заперечив, будучи б очолювана ним партія і його уряд мали будь-яке відношення до цих заварів. Уряд був змушений арештувати понад чотириста ворохобників.

ПРЕЗИДЕНТ НІГЕРІЇ НАЙБІЛЬШОГО продуцента нафтової ропи в Африці Альгаджі Шегу Шагарі, був змушений суспендувати усе керівництво і велику частину бюрових працівників державної нафтової корпорації за зловживання. Дотепер викрито зловживань на чотири мільйони доларів. Нігерія є другим по величині доставцем нафтової ропи до ЗСА. Головним доставцем є Саудівська Аравія.

ПРИГАДКА

Пригадую всім передплатникам "Свободи", що від 1-го травня ч.р. англійський "Український Тиждень" (The Ukrainian Weekly) висилатиметься вже тільки тим передплатникам щоденника, які собі цей тиждень окремо замовляють і передплатять. Усі передплатники щоденника вже одержали, або ще одержать окремі повідомлення в цій справі та карточки і зворотку конверту на замовлення. Прохасмо їх негайно виповнити та повернути нам разом з належною передплатою.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Європейські союзники ЗСА не змінюють свого становища щодо санкцій проти Ірану

Люксембург. — Після невдачної спроби звільнити американських закладників з рук ісламських фанатиків в Теграні, які мають підтримку урядових кіл на чолі з Аятоллою Хомейні, виникли нові труднощі й загострилося положення. Це було до передбачення і американські найвищі чинники на чолі з президентом Картером урочували це, як теж враховували можливість невдачі. Питання тепер у тому, чи Президент і його адміністрація продовжуватимуть рішучу лінію заходів, чи будуть хитатися, а чи навіть відступлять. Не менше важливим питанням буде далі постава європейських союзників як і Японії.

В понеділок, 28-го квітня, в Люксембурзі почалися розмови прем'єр-міністрів дев'яти європейських урядів, членів Європейської Господарської Спільноти. Одним з перших прибув президент Франції Жискар д'Естен. Постава французького уряду в тій новій ситуації матиме чималу вагу. Дотепер Франція не раз давала вислів своїм сумнівам, хиталася, не завжди погоджувалася з потягненнями у Вашингтоні.

Тому з тим більшою сатисфакцією американські спостерігачі підкреслюють повну людську гідність й політичної далекорозрості постава президента д'Естена, яку він виявив після приїзду до Люксембургу. Франція рішена стояти разом зі своїми союзниками в солідарності з Зедна-

ними Стейтами Америки для зусиль звільнити закладників, яких притримують всупереч міжнародним законам і правам людини".

З дотеперішніх інформацій ясно, що всі інші учасники конференції займають таку саму поставу. Сьогодні міністер закордонних справ Данії К'ельд Олсен, уточнив поставу свого уряду, з кіл якого вийшли думки, чи не було б доцільно тепер, після невдачної американської спроби силою звільнити закладників, ще раз передискутувати санкції європейських держав проти Ірану. Міністер Олсен заявив, що данський уряд прийняв інтерпретацію президента Картера про спробу звільнити протизаконно арештованих, як гуманітарну рятункову місію, а тим самим потреба перегляду політики санкцій повністю відпадає.

Представник Західної Німеччини в імені свого уряду заявив: "Ми є зобов'язані до цього ходу справи від нього немає повороту."

В часі дальших розмов виникла можливість зустрічі "на вершинках" — між президентом Картером і головами урядів "Дев'ятки" — як це загально називається дев'ять країн — членів Європейської Спільноти Ринку — однак поки що це справу залишено. На думку учасників наради у Люксембурзі, їхня солідарна постава дає змогу дальших ефективних заходів, а президент Картер отримує в ній тверду підтримку для дальших кроків звільнити ув'язнених.

Колумбійські терористи

звільнили всіх закладників

Богота, Колумбія. — Шістнадцять колумбійських терористів, які два місяці тому окупували домініканську амбасаду у цьому столичному місті Колумбії, придержуючи 57 осіб, в тому числі й американського амбасадора Дієга Асенсію, звільнили решту закладників, одержавши дозвіл на переїзд до Куби.

Як відомо, ще 21-го лютого ч.р. група з 16-ох терористів, які заявили, що вони є членами марксистського руху "19-го квітня", вдерлись до домініканської амбасаді, де відбувалось прийняття для чужоземних дипломатів, окупували її і придержали 57 осіб як закладників, вимагаючи від колумбійського уряду звільнення ув'язнених терористів, заплати в сумі 5 мільйонів доларів і вільного виїзду з країни. Уряд Колумбії відмовився від будь-яких концесій терористам, але погодився вести переговори з ними за посередництвом Міжамериканської комісії прав людини. У наслідок переговорів терористи звільнили 38 закладників, а уругвайський

амбасадор втік, вискочивши з вікна на другому поверсі будівлі.

До остаточного узгодження дійшло у неділю вранці, 27-го квітня, коли замасковані терористи і 18 закладників переїхали автобусом на летище, звільнивши там шість осіб — колумбійських громадян, та переїхали кубинським літаком до Гавани. Згідно з домовленням вони звільнили останніх 12 закладників, в тому числі амбасадора Асенсію, який негайно переїхав американським літаком до Флориди, а відтак до Вашингтону. Всі закладники є у відносно добром фізичному стані, заявивши що терористи трактували їх добре.

В заміну за звільнення закладників терористи одержали 2,5 мільйона доларів і запевнення, що на суди ув'язнених в Колумбії членів їхнього руху будуть допущені члени Міжамериканської комісії прав людини. Терористи одержали право азілю від кубинського комуністичного режиму Фідела Кастра, хоча поки що невідомо, чи вони залишаться на Кубі.

Совєтська преса називає "щербатою пластинкою" заклики ЗСА і країн Заходу

Київ. — Київська газета "Радянська Україна" з глузуванням пише про різні гасла і заклики Заходу проти агресії ССРСР на інші країни та проти їхніх сателітів називаючи їх "надщербленою пластинкою", що "попавши у вибухну починає слухно повторювати якесь слово пісенного контексту", тезою, якої є слова: "Ми повинні провчити". Цього саме лексикону, — інформує газета, — живають "реакційні кола на міжнародній арені"; вони "лунають зі заходу, півдня і сходу".

І так із Білого Дому та країн Заходу, — пише газета, — "стрясуть повітря" такі фрази: "Ми повинні провчити Совєтський Со-

юз", "Ані зерна йому, ані спортивних тапочок для Олімпіади. Бойкот!", "Ми повинні провчити Іран! Більшою йому!" А зі Сходу — в дальшому глузу газети — йде та ж сама пісня: "Ми повинні провчити В'єтнам. Дамо йому другий урок!" А з півдня знову — виклик: "Ми повинні провчити Анголу! Хай не підтримує національно-визвольних рухів в Африці!"

А відтак газета приходить до висновку, що Вашингтон не "відчуває всієї сміхотворності намагання провчити нашу велику країну шпильковими уколами, наче не усвідомлюючи небезпеки мілітарної гарячки, влаштовуваної ними у Перській затоці".

Іранські фанатики використовують для пропаганди тіла загиблих американців

Іранські фанатики, в приваності Аятолли Садегга Халхалі, члена "Революційного суду", відкривають на показ тіло одного із перевезених до захопленої американської амбасаді в Теграні американських вояків, загиблих у відкладній спробі рятунку закладників.

Іран. — Почорнілі тіла загиблих у рятунковій місії американських вояків, завданням яких було звільнення 50-ох американських дипломатів і працівників амбасад ЗСА, які від 4-го листопада 1979 року перебувають у фактичному ув'язненні в руках "студентів" — екстремістів, прихильників релігійного фанатика і фактичного диктатора сьогоденного Ірану Аятолли Хомейні, були перевезені і виставлені як "експонати" для закордонних кореспондентів на подвір'ї амбасад в Теграні. "Ми привезли їх сюди, — заявили речники "студентів", — щоб ви наочно могли побачити результат Картерової акції". Суддя та званого "революційного суду", Аятолла Садегга Халхалі, підкреслив, що тіла убитих американців — це "документи американської злочинності".

Помимо того, що президент Джиммі Картер й інші офіційні речники американського Уряду неодноразово заявляли, що тільки 8 американців загинуло у цій рятунковій акції, представники "студентів" і сам Халхалі заявляли, що вони знайшли в пустині 9 тіл. Щоб ще більше грати на почуваннях американського народу, Аятолла Халхалі заявив кореспондентам після приїзду військовим літаком до Теграну разом із тілами загиблих американців, що іранці, мовляв, "робили все можливе", щоб врятувати тіла разом. П'ять з них є у стані пізнання, а чотири — це тільки їхні голови". При тому він кількакратно заявив, що президент Картер "не говорить про правду", якщо йдеться про число загиблих. Крім того, Халхалі твердив, що в

пустині ні, мовляв, бачив багато більше загиблих вояків, "може навіть 20 або більше", але їх тіла були до тієї міри спалені, що не було що перевозити до Теграну. "Ми хочемо віддати тіла родинам загиблих, заявив Халхалі, — після того, як уряд Ірану поробить в тій справі відповідні заходи".

У міжчасі речники військових "студентів" заявили журналістам, що захоплених американських дипломатів і працівників амбасад ЗСА розділено на малі групи і перевезено до провінційних місцевостей, а також до міст Квум і Табріз, щоб тим самим перешкодити поновній спробі американців визволити їх. Називаючи працівників амбасад ЗСА "шпигунами" іранські екстремісти заявляють, що вони розстріляють усіх закладників у випадку нових старань президента Картера визволити їх при допомозі військової сили. "Студенти" виступили також з поновною загрозою судити закладників за шпигунство. Щоб оминати скандалу, який міг би виявитися під час процесу, уряд ЗСА намагався, мовляв, застосувати військову силу, щоб врятувати закладників з рук іранців.

Політичні спостерігачі і кореспонденти, які розмовляли з Аятоллою Халхалі, підкреслюють, що т.зв. "Революційна рада" хоче використати невадалу рятункову акцію ЗСА для своєї протиамериканської пропаганди, бо навіть сам Халхалі неодноразово користувався перекрученням фактів, кажучи, що американське командування в цій акції вживало 18 транспортних літаків і 20 гелікоптерів, спроможних перевезти біля 3,000 вояків.

"Визволені" афганці прибули з "подякою" до Києва

Київ. — Сюди прибули "спеціальні гості" — делегація Демократичної організації молоді Афганістану (ДОМА), очолена першим секретарем Центрального керівництва ДОМА Бурхана Гіасі, — інформує київська газета "Молодь України".

Після привітання, вручення хліба-солі молоддю Української ССР, в Київському інституті цивільної авіації відбувся "мітинг солі-

дарності з народом Афганістану, що бореться проти революційних заволодіння, підтримуваних американським імперіалізмом та китайським гегемонізмом". Газета пише, що студенти цього інституту, виступаючи на цьому мітингу, "запевнили" представників афганської молоді, що вони — "завжди виявлятимуть глибоку інтернаціональну підтримку їхній справедливій боротьбі за щастя простих людей".

ЗАПОВІДАЮТЬ РЕЗИГНАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ ВЕНСА

Вашингтон. — Уже в неділю, 27-го квітня, тут у вечірніх годинах поширилася чутка, що державний секретар Сайрус Венс зголосив президентові Картеру свою резигнацію, що Президент цю резигнацію прийняв та що вона буде формально проголошена в понеділок, 28-го квітня, що це не сталося перед друком цього числа "Свободи".

Причиною резигнації Венса з посту державного секретаря мало б бути його непогодження з американською рятуунковою місією в Ірані і Венс мав бути одним з поміж усіх членів Крайової Ради Безпеси, який був в опозиції до цієї місії. Чутка про резигнацію Венса розійшлася на підставі його повідомлення телефоном одного з його приятелів, але в неділю ввечері сам Венс цієї чутки не potwierдив, а Біллі Дім її ані не potwierдив, ані не заперечив. Наступником Венса мав би бути його дотеперішній заступник на пості державного секретаря, Воррен М. Крістофер.

Згідно з інформаціями з офіційних джерел, Венс активно виступав проти рятуункової місії в Ірані і ще перед її невдачною спробою минулого четверга поінформував президента Картера, що він не може і не буде цієї місії публічно підтримувати. Згідно з цими інформа-

Сайрус Р. Венс

ціями, Венс зголосив свою резигнацію ще 11-го квітня, негайно після того, як президент Картер дав свою згоду на перевезення рятуункової місії. В урядових колах коментують, що це протіє оцінювання резигнації Венса саме тепер може негативно відбитися на пошій президенту Картеру та його уряду, бо буде ширмакою у справі зникнення домашніх і закордонних крижиків рятуункової місії в Ірані. При цьому пригадується і potwierдження вже попередні приватні повідомлення, що Венс і без рятуункової місії в Ірані планував свою резигнацію після винесення першої казенної президенту Картеру в січні наступного 1981-го року.

МОСКВА Й НЕ ДУМАЄ В БУДЬ-ЧОМУ ПОСТУПАТИСЯ — ПОГРОЖУЄ ГРОМИКО

Париж. — На закінчення свого дводенного побуту в Парижі, в дні 24-25 квітня, Андрій Громико, міністер закордонних справ ССРСР, вів пресову конференцію, під час якої він закріпив у більшості візиту а мбасаді паризьким репортером схвальним голосом підтвердив, що Москва аж ніяк не думає в будь-чому поступатися. Навпаки, в усьому обвинувачував він держави НАТО, а в першу чергу ЗСА.

Виступ Громико на пресконференції, а перед тим його постава у розмовах з президентом Франції Жискар д'Естеном і міністром закордонних справ Жаном Франсуа-Понсе, переконали французькі чинники, що з боку ССРСР немає найменшої ознаки будь-яких концесій, чи спроби злагодити напружені відносини. В справі Афганістану пришло до одвертості суперечки так, що французький комуніст подав тільки що "обидві сторони з'ясували свої погляди в справі Афганістану".

На пресовій конференції Андрій Громико пригадав, що "Леонід Брежнєв, генеральний секретар КПСС і президент ССРСР, не забув, з якою примітністю він прийняв запрошення віддати Франції", на що йому при виїзді чемні французи заявили, що це запрошення й далі діє, але дати, коли б вони хотіли його "вітати", не подали.

ЗСА він обвинувачував в усіх головних гріхах сучасної кризи, навіть у

тому, що Москва напала на Афганістан. Видимо подратований він був, коли йому поставили запит, що буде з Олімпіадою в Москві. На запит, чи і коли ССРСР думає відкликати свої війська з Афганістану, він порадив не обманювати себе тим, бо вихід совєтських військ з Афганістану "неральний", а говорити про те — це тільки "витрата часу і енергії". Це було б можливе, коли б "мирні відносини з Пакистаном і Іраном були відповідно гарантовані".

Французькі дипломати, як і французька преса, серйозно занепокоєні випадками й погрозами Громики під адресою Пакистану. Він заявив, що під час останнього побуту в Делі, Індія, він довідався докладно, скільки й де на терені Пакистану містяться вишкільні табори афганських партизан, в яких перебувають тисячі партизан і яких після вишколу висилають на терен Афганістану, узброївши їх модерною зброєю. "Ми є глибоко заскочені Пакистаном... Він мусять розуміти, що йому не владється змінити режиму в Афганістані... Ми не можемо розуміти, як він (Пекістан) бачить свою майбутню екзистенцію..."

Накінєць Громико додав, що Європа прокує ССРСР зменшення своїх збройних сил. "Положення погіршилося в Європі через тиск ЗСА і ми хочемо, щоб ваші інформаційні засоби і ваша публіка знала про це", — сказав він.

ПРЕЗИДЕНТ МЕХІКО, ХОЗЕ ЛЬОПЕЗ ПОРТІЛЛЬО, виїжджає слідуючого місяця на щільний ряд закордонних поїздок: до Канади, Західної Німеччини, Франції і Швеції. В своїх поїздках він буде пропагувати свою немарксистську розв'язку критичних ситуацій у різних країнах, де нагромадилися революційні сили. Починає він пропагувати свою програму насамперед серед сусідів Мехіко середущих американських держав. Його концепція заперечує ліберальний капіталізм, але протиставляється рішуче марксизму.

ОКІДЕНТАЛЬНА НАФТОВА КОМПАНІЯ, що її президентом є відомий д-р Армонд Гаммер, заключила договір з румунським урядом про постачання Румунії сорока мільйонів тонн вугілля на протязі двадцяти років.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАО 65% м.с. За кожну зміну адреси — \$0.50. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нарід має право знати, але...

У другій половині квітня 1980 р. відбулася в Дакарі, столиці Сенегалу, в Північній Африці, конференція журналістів з різних країн світу в справі методів та політики розсилання інформації по світу. Пригадується, що в минулому році ЮНЕСКО також старалося виробити певний кодекс поведінки світової преси, але до одностороннього закінчення не дійшло тому, що Советський Союз і його комуністичні союзники настоювали на тому, що тільки уряд даної держави має право керувати пресою, щобто контролювати її зміст та її розповсюдження. На звичайній мові — це ядро та цензура преси.

Під час триденної дискусії представники світової преси не могли також винести жадної конкретної постанови, як цього не могла зробити ЮНЕСКО. Пресові синдикати на Заході поборювалися, що резолюція ЮНЕСКО за підтримкою комуністичного блоку могла б довести до обмеження доступу до джерел новин у світі.

На останній конференції регіональна співпраця та солідарність між журналістами третього світу зазнали певних невдач в їх намаганнях припинити західне опанування світових новин. Голова Пан-Африканської Пресової Агенції відіграв свою резолюцію, побоюючись фінансової відповідальності і сварок поміж окремими делегаціями. Представники „Латинської Преси“ з Куби не прибули, бо сенегальський уряд відмовив їм в'їздових віз через непорозуміння, яке мали сенегальські делегати під час конференції нації, які не визначили себе ні до Заходу, ні до Сходу минулої осені в Гавані.

Великі західні пресові організації, яких репрезентували „Юнайтед Пресс Інтернешенал“ та „Ажанс Франс-Пресс“, були нещадно піддані критиці за високі ціни на їхню продукцію та за те, що вони мало присвячують уваги народам третього світу.

Представник югославської пресової агенції „Танюг“ викликав сальву сміху, коли він заявив, що преса в Югославії не контролюється державою. Чеський делегат привіз підручники для журналістів третього світу, хоч він признав, що на ділі він сумнівався, чи ті підручники стануть в пригоді цим журналістам.

Уряди держав третього світу також піддали критиці за те, що вони багаті говорять, а мало роблять у справі регіонального розповсюдження вісток і за високі оплати за пресові повідомлення й статті.

Виринули також деякі різниці у дефініції, що саме являється новинка, вістка, бо одна чи інша подія може мати першорядне значення в Європі, але може бути цілком без новинкаського значення в Америці чи Африці.

Назавгал майже всі делегати були одностійні в тому, що для більш успішного розповсюдження вісток їх характер повинен би бути в національному контексті, щобто їх слід писати чи інтерпретувати під кутом зацікавлення даною подією в окремих країнах.

З конференції стало ясно, що народи третього світу хочуть мати свій власний голос, але не було жадних пропозицій для розв'язки, яка задовольнила б усіх, і ледве, як така розв'язка знайдеться в майбутньому.

Жадоба наживи

Як відомо, одною з причин упадку шаха в Ірані були підкуплені спекуляції, різного роду обманства, породжені безконтрольною погонею за матеріальною наживою серед найвищих привилежних кіл, навіть серед найближчої родини шаха. Розсідл американської пресою причини і наслідків недавнього краху на міжнародних ринках срібла виявив, що одним з найбільших закулісних спекулянтів і найбільшим спільником братів Гантів був принц Файсаль, син другого заступника прем'єр-міністра Саудівської Аравії і командира Національної Гвардії, головної збройної сили цієї країни. Батько Файсала, принц Абдулла, є також третім у черзі престолонаслідником.

Як подають фінансові джерела з Лондону і інших біржових осередків, принц Файсаль і його двох саудівських спільників закупили від Ганта або за його порадкою, срібла на більше як чверть мільярда доларів. Інші „бізнесмени“ з кола найближчих співробітників і приятелів командира Гвардії, принца Абдулла, шейх аль Амоуді з Джидди і колишній швагер Абдулла Магмуд Фосток, разом з Нагі Нагасом, ливанцем, який живе в Бразилії, були на ділі партнерами братів Гантів. Про того бізнесмена з Бразилії широко розпитувалася преса в часі самого краху. Власне ця трійця в останньому моменті намагалася порукою бондами рятувати Гантів і ціни срібла на біржі.

З кіл арабських бізнесменів у Парижі інформують, як подає „Нью Йорк Таймс“ з 19 квітня, що „принц Абдулла сам мав купу грошей у цьому“. Шейх Амоуді сам спекулював і прикривав спекуляції інших „князів“ достояннями землею і реальностями в Саудівській Аравії і протягом короткого часу заробив на цьому „маленьке“ майно вартості около 300 (триста) мільйонів доларів. У відрізненні від американських спекулянтів, які купують сертифікати на товари, а коли купують такий товар, як дорогоцінні метали, то не перебарюють їх у свої руки, але залишають в посідання банків, саудівці закупили срібло перебарювали у своє фізичне посідання. Купували вони його тоді, коли ціни були ще 13 доларів за унцію, але головну масу закупили в ціні понад 30 дол. за унцію. Величину їхніх втрат збільшує факт, що тепер зиски від капіталу дають 20% в річному відношенні, а вони мусять тримати тонни срібла й дивитися на нього.

Жадоба наживи часто призводить однакою, як до фінансової, так і до політичної катастрофи, не говорячи вже про моральний бік цієї справи.

АГЕНТИ СЕКРЕТНОЇ СЛУЖБИ, ЩО ЇХ ОВОВАЖНОМ є охороняти Президента і які, через Картерову тактику, лишаються під час виборчої кампанії в Білому Домі, втрачають грошові „овертайми“, які б вони побирали в іншому випадку, коли б Президент таки частіше залишав „Сад рож“ для подорожей по виборчих дорогах. Щоб компенсувати втрачене, охоронці Президента посилають в інші відрядження, наприклад, супроводити Першу Леді країни в її поїздках по Америці у передвиборчих справах її чоловіка-президента.

Панас Феденко

ПРАВО НА ЗБРОЙНУ ІНТЕРВЕНЦІЮ

Агресія на Угорщину 1956 року та окупація Чехословаччини в році 1968 була „виправдана“ в Москві необхідністю допомогти „братнім країнам“ врятувати їхні здобутки перед інтригами „імперіалістів“. Цей мотив невпинно повторює советська пропаганда і після окупації Афганістану. Формально, привезений із Чехословаччини „перший секретар афганської компартії“ Кармаль просив Брежнєва послати війська в Афганістан на допомогу трудящим цієї країни проти „реакції“ та „імперіалізму“. Подібну комедію — „запрошення варягів“, що стала в Чехословаччині 1968 року уряди держав НАТО „ковтували“ без особливого протесту: адже ця країна належить до „советської сфери“ ще від конференції в Ялті 1945 року. Мені здається, що й окупація Афганістану „братніми арміями“ не наробила б великого шуму в світовій політиці, бо в цій країні вже кілька років порядкують емісари Кремля і на це уряди Західної Європи й Америки дивилися спокійно. Рух советських армій в цю гірську, віддалену країну збентежив політиків західних великодержав головно з огляду на загрозу для джерел нафти в Перській затоці: від Афганістану до теплого моря недалеко.

Безперечно советські імперіалісти бачать небезпеку для свого панування у різних частинах світу.

Японці домагаються звороту Курильських островів в Тихому океані, які Москва захопила в 1945 році. Комуністичні китайці добираються змін „несправедливих кордонів“ з Росією, що були продиктовані царським урядом. Кремль називає загрозою для себе маневри відділів армії НАТО в Норвегії і протестує. Рішення держав НАТО зміцнити свої сили в Західній Європі советська преса і уряд піддають суворій критиці. Словом, з різних боків відчуває московське Політбюро „кривду“ для своєї імперії і загрозу агресії.

Уважний читач советської преси знайде в ній натяки на право московського уряду виступити збройно в Західній Європі для оборони проти згодної агресії. Про це писала „Літературна Газета“ 27-го лютого 1980 р. Вона принісє урядові Західної Німеччини пляни після військ німецьке військо „лоза країнами Західної Європи й Америки, які належать до НАТО“. „Літературна Газета“ пригадує західним „імперіалістам“ параграфи 53 і 107 Хартії Об'єднаних Націй з 26-го червня 1945 року. В тих постановках стверджено право союзних держав ужити сили проти ворожих держав (Японії та Німеччини), коли ці країни знову почнуть агресивну політику.

Від 1945 року настали в світі великі зміни. Японія і Західна Німеччина стали союзницями в Другій світовій війні і в державі НАТО ніхто не жде „агресії“ із Японії та Німеччини. Але советський уряд не відмовився від свого права вести війну проти Японії та Західної Німеччини, коли визнає, що із цих країн загрожує советській імперії агресія. І в договорі між урядом Західної Німеччини та урядом СРСР, що був підписаний у Москві 12-го червня 1970 року, Кремль не відмовився від постанов хартії Об'єднаних Націй про право інтервенції проти агресивних плянів „ворожих країн“.

Отже, не виключено, що в Москві визнають збільшення збройної сили Західної Німеччини за підготовку до агресії і вирішити післяти „карательну експедицію“, щоб припинити „агресію“. До речі, загадані постанови Хартії Об'єднаних Націй не вимагають дозволу Ради Безпеки на збройну інтервенцію супроти „ворожих країн“. Москва „має для своєї акції юридичну формулу, якою може виправдати інтервенцію на Заході і створити тут „другий Афганістан“... Немало „політичних чудес“ сталося в світі після Другої світової війни!

ГРУПА КОЛИШНИХ РОСІЙСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ, які тепер проживають у ЗСА, заперечували публічно проти арештів у Москві кількох десятків членів правозахисного руху, зокрема проти недавнього арешту т. зв. Працюючої комісії перевірки вживання психіатрії для політичних цілей. Цю групу заснував і очолював до його арешту Александр Подрабінск. Протест, у якому також задується Татяну Великанову, був поміщений у формі листа до редакції „Нью Йорк Таймсу“ з 23-го квітня ц.р. Під листом протестом підписалися: Людмила Алексєєва і Николай Вілліамс, Александр та Ірина Гінзбург, Павел і Мая Літвінови, Сара Твердохлебова, Борис і Юлія Закси, Валентин і Татяна Турчіни.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ФОРМАЛЬНО РІШИВ бойкотувати цьогорічну Олімпіаду в Москві. Рішення це прийшло після довгих дебат, які вже були породили сумніви, чи взагалі уряд ліберала П'єра Трюдо піде на таке рішення. Попередній уряд консерватиста Джо Кларка вже був таке рішення виніс. Однак зміна уряду вимагала ще раз переглянути цю проблему.

Я. Гайвас

КОМУНІСТИ В ПОЛЬЩІ

Цілий шикл невдач, що їх зазнав комуністичний режим у Польщі, мусів раніше, чи пізніше викликати протизаходи з боку Москви і її польських намісників. Саме в травні мінає рік від тріумфальної дев'ятиденної поїздки Папи Івана Павла II по Польщі. Поїздка ця була не лише тріумфом Папи і населення Польщі, а в першу чергу польських патріотів, але не меншою поразкою для варшавського режиму і його російських протекторів. Мільйони поляків, які вітали Папу, не зважаючи на перешкоди з боку уряду і Комуністичної партії, блискуча організація всіх технічних подробиць поїздки Папи через цілу Польщу, участь у Богослужіннях та різних його виступах сотень тисяч молоді, державних урядовців, воєні польських збройних сил у мундшурах доказали з одного боку, що тридцять років посиленої роботи комуністів не принесли їм намічених успіхів, не прихилили населення до них, а з другого боку, що Католицька Церква і національні кола докружи неї мають не лише підтримку того населення, але й уміють його вести і в часах труднощів та криз, і в часах тріумфу.

Не минуло року від тієї маніфестації польської перемоги на духово-культурному фронті, як прийшов остаточний крах практичних заходів польського комунізму на господарському відтинку. Не допомогли 15 бильйонів кредитів зі Заходу на підтримку і розбудову народної господарства в Польщі, не допомогли клявузулі „найвищої у привілеювання“ для польських промислових виробів у різних країнах Заходу, в першу чергу в ЗСА, не допомогла експертиза, яку поставлено до диспозиції варшавського уряду, — комуністична система, як усіди так і в Польщі, показала непридатною до тривалої успішної розв'язки господарських проблем.

Тепер прийшов останній час і вже не можна довше відкладати змін. Ці зміни, чи вірніше їхній початок, бо чим далі їх буде більше, заіснували в квітні в часі сесії польського сейму. Як це звичайно буває в тій системі, насамперед треба було знайти „винного“ в усіх невдачах, треба „козла відпущення“ на плечі якого можна б було пересунути відповідальність за всі невдачі системи. Отже полетів прем'єр Ярошевський, якому навів на сеймі, де його скликав, не дано змоги висвітлити й оправдати своє поступування. На його місце обрано прем'єром Бабюха, який у своєму експозе, мабуть, нехотючи не лише виявив глибину криз і невдач комуністичного режиму в Польщі, але також твердо констатув

Леся Лисак-Тивонюк

БАРВІНКОВІ ОЧІ

Перше, що кинулося в Галині ввічі, коли вона висіла з авто перед невеличкою хатою на бічній вулиці, була грядка барвінку під вікнами. Вправді бачила його завжди, коли відвідувала пані Марію, та цим разом барвінок саме зацвів. Не могла відірвати від нього очей. Темнозелене листя, що перемінувало під снігом, набрало від сонця полиску, а поруч нього снувалися молоді паростки з ніжними листочками, густо перетканими синіми квітками. „Виглядають немов маносні сніжні зірочки“ — мигнула думка. Сотні разів Галина захоплювалася квітучим барвінком, і за кожним разом захоплення було нове та свіже.

Побачила на малому квітнику поруч хати похилена над землею жіночу постать. Жінка стояла навколпшках і щось виполувала з-поміж кущів рож. Щоб не злякати її несподіванкою, Галина здалеку закликала: — Дай, Боже, щастя, пані Маріє! Сива голова, з якої зісунулася хустина, повернулася в її бік, і ніжно пролунало: — Дякую, дай Боже, і тобі щастя, дитино! Для пані Марії Галина все це була „дитиною“, хоча різниця їхнього віку не перевищувала двадцяти років. Та бездітна пані Марія була приятельською покійної матері Галини, знала її змалечку, й її пестлива назва досі залишалася. Сива пані піднімалася на ноги з трудом, виправдовуючись: — Бачиш, Галино, мені важко похилити спину, дуже болять. А коли прилякну, тоді можу працювати. Що ж — старість — зідхнула! „Така ця грядочка, як коліс в нас був добрий рушник“ — всміхнулася жінка, — а копаючи, задихалася. — Та ходи в хату, дитино. Ти в мене така дорога гостя! Яка я рада, що ти завідала до мене! Ти не знаєш, Галино, — урвала в половині речення. — Мабуть хотіла сказати, „не знаєш, як важко бути самотньою на старість“. Не хотіла наводити смутку на душу доброї людини, яка про неї пам'ятала.

— Ходім у хату — дріботіла обважнілою ходою — ходім, погощо тебе час, таким пахучим як коліс вдома і домашньою булочкою. Шукала в кишені хвартуха ключа, раптом, зупинилася, кажучи: — Ще зівру для тебе букетик нарцизів! Білих нарцизів, таких як вдома, пам'ятаєш? Тих, що так ніжно пахнуть. Бо є теж нарцизи, хоч і гарні, та без запаху. А в нас коліс, дитино, все пахло! Не лише весняні квіти й квітучі куші й дерева, навіть перша на зелена травиця теж пахла! Мабуть повітря тоді було інше, тому так чулося всякі пахощі.

— Не зривайте, пані Маріє, шкода, хай ростуть й милуються

сонцем — попросила Галина. — Ах, дитино, — із старечих очей променювала безмежна сердечність — добрий людині, яка пам'ятає про самотню стару жінку хочеться дарувати все найкраще! Підожли — і вже зривала струнки стеблини нарцисів.

Ступивши на сходи, Галина ще раз обняла зором квітучий барвінок. — Така краса — шепнула — така відвічна і завжди свіжа, що ні словами не опишеш, ні в пісні не виспіваш. Раз мені нагадують маленькі голубі зіроньки, а другий — наче б це були барвінкові очі. Такі лагідні очі старих людей.

Ледве це сказала, пожаліла своїх слів. Бо зі старечих очей пані Марії скотилися дві сльозинки. Змахнула їх швидким рухом, і змінений голосом шепнула: — Зараз зроблю чай. Будеш пити зісклянки, як коліс вдома? Бо тут звичай подавати у чашках. Та чай у склянки краще виглядає. Краще бачиш його колір.

Старенька замешталася в кухні. Галина хотіла їй допомогти. — Ні, ні, ти в мене гостя, відпочинь, певно втомилася заробітною працею.

Золотився чай у склянках, пахла ванілією домашня булка. Вели розмову на буденні теми, та Галині не сховався з думки момент, коли сива пані мовчки заплакала. Марія наче відчувала її думки.

— Не дивувіся, дитино. Мої нерви вже послаблені віком і... переживаннями. Ти сказала вголос два слова, які все у мене нагад. Про барвінкові очі. Ти, мабуть, не знаєш, що це для мене означає. Це був колір очей мого сороклітнього товариша життя, мого чоловіка. Мінає десять років від його смерті. Замкнув на віки очі саме тоді, коли під хатою зацвів барвінок. Він його там посадив, його плевав. З того часу, скільки разів гляну на барвінкове квіття, бачу в ньому його погляд. І хоч опановую себе з усіх сил, котяться сльози. Чому я не померла замість нього, дитино?

Голос звучав безмежним смутком. Галина пригорнула до грудей старечі поморщені руки. Така Божа воля, пані Маріє. Може б йому без вас було ще важче, ніж вам без нього?

Запанувала мовчанка. Потім сива пані матеріальним рухом підсунула тарілку зі солодкою булочкою і сказала: „Іж, дитино, іж. Тобі треба сили, бо важко працюєш. А мені пробач хвилину слабости.“

— Я вас розумію, — обняла худенькі плечі Галина. — Та так, як барвінок зацвітає кожної весни, так без сумніву очі вашого мужа дивляться на вас завжди з другого світу. Він напевно прагне, щоб ви раділи барвінковим квітням.

— Барвінковими очима, — задумано шепнула сива жінка.

Богдан Певний

МИСТКИНЯ З ВЕЛИКОЮ ВІДВАГОЮ

Біжучий мистецький сезон цікавий несподіванками — виставкою великого майстра сучасності Олександра Архипенка, збірною виставкою „неконформістів“ з України, посмертною виставкою Миколи Неділка і тепер своєю виставкою Христини Оленської, відкритою 20-го квітня 1980 року в Українському Інституті Америки в Нью Йорку. Остання сягає найдавших закутків зачерствілого світосприймання, проломлює стіну моральних стандартів, оповідає про промовчуване. Христини Оленська досягнула те, чого не змінили інші з бажанням здивувати байдужих мешканців космополітичної метрополії. Графіті ньюйоркських підземок хіба ще тривожать відвідувачів з глибокої провінції! В Оленської переконує ширість! Зміст контрверсійного просмику її творчості в'яже нитка співзвучності з „Сніданком на траві“ Едуарда Мане і сатиричними малюнками Анрі Тулуз-Лотрека. Тоді також говорили про незапам'ятний напрям мистецтва, бо мистці посміли винести на поверхню частину дійсності, про яку загал шепотять по кутках. Стилево зміст у Христини Оленської усучаснений. Близький він до експресіонізму Едуарда Мунка і Джорджа Ензора, а скоріше усього до сучасного й „поп арту“ перелому 60-их і 70-их років у Америці.

Про все це згодом, бо творчість Христини Оленської була виповнена постійним й інтенсивним шуканням, так як її короткотривале життя, яке, можливо саме тому, несподівано обірвалося.

Дебютувала Христини Оленська наймолодшою з-поміж учасників виставки Товариства Молодих Українських Образотворчих Мистців у галерії Барбізон Плаза в Нью Йорку 1958-го року на 17-му році життя, хоч ця виставка не

була її першою. Стилізовані красиви Христі вирізнялися суб'єктивністю і відтінками кольорів, де була помітна краплина впливу першого її учителя налювання, Мирослава Радшица.

Тоді в Америці цупко закріпився абстрактний експресіонізм і молодому мистцеві тоді було бориюватися з об'єктивними дороговказами Віллема Де Куніна і Джексона Поллака. Христини поборувала своїх сил у модній течії. Серед нас, молодих мистців, піонером і скрайнім поклонником абстрактного експресіонізму був Михайло Урбан. Все такі важливі предмети світу для мalarства Христини була необхідною і тому вона дуже скоро покинула безпредметність, у протизаг до своєї сестри Аркадії, яка довше затрималася в абстрактному експресіонізмі. Шкода, що на виставці проминули абстрактні картини Христини Оленської, чим захитали ретроспективний її характер.

Духовий світ молоді 1950-их років являв собою лямбінг боліхочих переживань. Батьки, зайняті шоденними турботами матеріального забезпечення родин, вимагали від своїх дітей беззастрешного прийняття їх поглядів, а незнайоме оточення вибило і лаяло незмірним океаном нового і незнайомого. Як протидія, викликана тоталітаризмом батьківських переконань, зростала підсвідомо симпатія до скрайностей, до анархізму. Екзистенціалізм Жан-Поля Сартра вразив своєю логічністю. Суб'єктивізм перемагав об'єктивізм бажанням неограниченої індивідуальної свободи. Поетами наших почувань були Юрко Тарнавський і Богдан Бойчук. Такому стану — не допомагав незрозумілий нам розділ серед українських мистців, особливо тоді, коли різні групи напередки старались претягнути до кого з нас на свою сторону, сіючи тим небажаним непорозумінням, викликаючи неоправдану заздрість і зарозумілість, а головню спинаючи послідовність розвитку талантів.

Дозрівачи, Христини Оленська почала відчуватися від українського „уявного“ світу і звернулася гасити свою моральну і матеріальну спрагу до світу „реального“. Тоді, шораз то виразніше почав зарисовуватися двоподіл серед українських мистців — тих, що лишилися працювати

виключно в українській громаді й здебільша, силою фактів, були змушені перетворитися на „недільних мalarів“, і тих, які рішилися жити професійним життям, шукаючи ринку збуту і призначення серед чужинців. Звичайно, молодій людині, яка вложила у мистецтві ступінь щонайменше стільки ж зусиль, що її товариші інших професій, навіть не приходило на думку розглядати свій фах як щось меншвартісне. Власне навпаки — вони вірили, що окрім знання мають ще талант! Мистецтво повинно цінитися вище!

Христини Оленська прагнула бачити у мистецтві не лише вузьку спеціалізацію мalarя, а розширити його засаг на усі прояви життя. Мистецтво не само мalarство, а концепція творчості! Найчіткіше її мистецтвом проявилася у ювелірних виробках, які для неї були маленькою частиною всеохоплюючої творчої концепції. Коли говоримо про ювелірні вироби, то у першу чергу маємо на увазі шляхетні метали — платину, золото, срібло. Світ Христини — це світ мистецького піднесення, в якому шляхетність матеріалу повинна уступити дорогу творчості. Важні тут форма і колір! Тому Христини вибрала пап'є-маше — пластичну масу зі суміші паперу і клею. З пап'є-маше вона моделювала перстені, сержки, браслети, намиста-пекторалі. Розмальовувала їх пестрими-люмінаційними кольорами. Поява нових, визиваючих ювелірних виробів з пап'є-маше викликала сенсацію. Передові американські журнали „Базар“, „Авангард“, „Лук“, „Пост“ напередки 1966 року амальгали обширні статті про Христини Оленську і її вироби, ілюструючи ці статті численними світлинами, на яких зображувано найкращі моделі, зодягнені у Христинині паперові кейлиди.

Христини почала працювати над своїми ювелірними виробами ще 1963 року, але незабаром вона зрозуміла потенційну силу цієї техніки. Їй хотілося говорити не лише про декоративність предметів, а змусити їх розказувати про її внутрішні переживання — терор, боязн, біль, ненависть, гнів. Затакувати самі основи маломіщанства, виступити проти ступінних моральних чеснот і нещирої шанобливості. Вона пробує робити з пап'є-маше

(Закінчення на стор. 3)

ПОДЯКА

Оцим висловлюю глибоку подяку

Владиці МСТИСЛАВОВІ,

Митрополитові Української Православної Церкви в США
за його ініціативу у створенні Фонду Побудови Пам'ятника
на могилі

ІЗІДОРИ КОСАЧ-БОРИСОВОЇ

Для бажаючих вислати пожертву адреса така:
ST. ANDREW F.C.U.

P.O. Box 375 • So. Bound Brook, N.J. 08880

Att'n — Acc't No. 1376

P.S. Прошу п'ястко вислати чеки чи поштові перекази на Kosach-Borysova Fund, а в листі чітко писати своє ім'я, також і українською мовою.

ОЛЬГА СЕРГІЄВА

Українська Вільна Академія Наук у США

має честь запросити Вас на

ДОПОВІДЬ

д-ра Івана Лисяка-Рудницького

професора історії на Альбертському Університеті в Канаді,
на тему:

„Забутий предтеча українського націоналізму: Францішек Духінський та його туранська теорія“.

Доповідь відбудеться

в неділю, 4-го травня 1980 р., о год. 2-й дня,
в приміщенні Академії, 206 West 100-та вул., Нью Йорк

Повідомляється Шановне Членство

КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ“

в Пассейку, Н. Дж.

що

ВІДКРИТТЯ
ВЛАСНОГО ДОМУ

при 229 Hope Avenue, Passaic, N.J.

відбудеться

в неділю, 4 травня 1980 р., о год. 1-й по пол.

Дирекція

Надзвичайний Шевченківський
концерт з „Думкою” в Торонті

Хор „Думка” з Нью Йорку приїхав до Торонта, щоб дати нам повну Шевченківську програму в музиці і в слові. Концерт був повторений у недалекому Гамільтоні.

Програма цікава, нова, не стандартна та така, що не часто можна почути, бо не всі хори мають знання, можливість і відвагу братися за складні, „непопулярні” твори, тим більше тому, що не кожна публіка вміє їх оцінити та зрозуміти.

Концерт почався гарним зоровим ефектом: порожня, відкрита й темна сцена, і несподівано падає яскраве світло на правий бік від сцени. Там на підвищенні стояло погруддя Шевченка роботи скульптора Леонарда Родригеса з Парагваю, тепер власність Канадської Української Мистецької Фондації. В ногах підвищення стояла чудова велика трипільська ваза зі соняшниками. Бюст прикрашений червоною китайкою... Цей зоровий момент підкреслив тему вечора.

Тоді почали виходити на сцену хористи. Панове в смокінгах, пані в довгих вишневих сукнях, прикрашених ніби вишивкою. І по залі рознісся „Заповіт” Вербицького з приємним солістом — басом Ігорем Зам'ятим. Святочний, вродливий початок...

Поет Богдан Рубчак, професор Іллінойського університету в Чикаго, підкреслює глибоку віру Поета в перемогу української правди — ставлячи контрастами, „палату” як центр ворожого панування, та „попід тинном хати”... як осередок правди, щирости українського життя та змагання.

Співачка Марта Кокольська — Мусійчук виступила як солістка з хором у „Хустині” Ревуцького. Другим солістом був ред. Василь Тершаковець. Твір виконав перший раз в Торонті, цікавий, гарний та ефектний з добрими солістами:

тенор Тершаковець звучав вільно і переконливо. Сама співачка Кокольська — Мусійчук виконала „Минають дні, минають дні” Лисенка, „Вітре, буйний” Китаєстого і арію Оксани з опери „Гайдамаки” Мейтуса з глибоким виразом, драматизмом і широту. Публіка сердечно й дякувала за виступ оплесками, солісти як і хорові, музично акомпанювала Євгенія Палій.

Ольга Кириченко — Шуган з мистецької студії Олімпії Добровольської з глибоким чуттям прочитала „У тієї Катерини” та „У неділю ранесенько”. У другій частині програми — „Сон”, „Гори мої високі”. Чудова мова, приємний голос та відчуття змісту і вміня його передати характеризували живе слово Ольги Кириченко.

Хор „Думка” виконав ще: „Сонце заходить” Іконника, „Туман вишляма лягає” Лисенка, „Садок вишневий” Вахнянина, „Чи ми ще зійдемося знову” Людкевича зі солістами Алою Грогуль і Б. Глушевським, „Молитву” — себто другу частину кантати — симфонії „Кавказ” — Людкевича. На закінчення могутню „Україну” — Давидовського зі солістом Богданом Глушевським. „Україна” — це монумент творів Шевченка з оригінальною музикою Давидовського.

Хор спочатку звучав трохи втомлено, головним на високих позиціях, бо неспання ніч та 12 годин їзди автобусом без перерви — відбивається. Але хористи знаменито розспівалися і насолодою було слухати твори Шевченка в їхньому виконанні. Дикція хору виразна, так що СЛОВО Шевченка дійшло з музикою до слухачів. Інтоніція чиста і, дякуючи енергійному диригенту Семенові Комірному, хор дисциплінований і чутливий: реагує на нюанси темпа, та динаміки. Контрасти динамічні, ефектні, цілість музична і з життям.

По закінченні концерту „Думка” диригент Семен Комірний, солістка Марта Кокольська — Мусійчук і декламаторка Ольга Кириченко — Шуган дістали заслужені квіти від Комітету Українців Канади та хору „Бурлаки”.

Школа, що торонтці не зуміли заповнити залу: 500 осіб на Шевченківському концерті в такому великому місті — це не свідчить добре про громаду. Таких гостей можна було чисельніше зустріти та Шевченка відзначити масово.

Може якість останніх двох Шевченківських концертів в Торонті, як і недавній виступ в Торонті „оперної групи з Нью Йорку” розчарували нашого глядача? Хоч це не оправдання...

Хорові „Думка” бажаємо дальших успіхів у праці та дальшого співання нового мистецького репертуару.

Оксана Бризгун-Соколик

БАТКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді, у вільному світі нового світового члена!

Сумівська молодь Рочестеру
в обороні Юрія Шухевича

Рочестер, Н.Й. (М.Л.). — В днях від 28-го до 31-го березня ц.р. відбулася тут голодівка солідарності з Юрієм Шухевичем, організована керівними членами Спілки Української Молоді (СУМ) рочестерського Осередку.

В голодівці взяли участь: Ярослав Білоус — голова Осередку, Юрій Мельник і Ігор Гонтар — виховники юнацтва, та Анатолій Дмитрян — активний член Осередку. Всі учасники голодівки молодого покоління (з 27-ми до 32-ох років життя). В часі голодівки вони, як також і інші члени СУМА, розповсюджували роз'яснювальні дотючки.

На закінчення голодівки в понеділок 31-го березня учасники голодівки відбули інтерв'ю в „Сіті Гол”. В

наслідок їхньої акції посадити міста Т. Раш повідомив, що день 21-го серпня ц.р. він проголосить „Днем Юрія Шухевича” в Рочестері. Того дня демонстранти також мали зустріч з конгресманом Ф. Гортеном, який заявив, що буде докласти всіх зусиль у напрямку звільнення Юрія Шухевича.

Місцеві американська газета помістила гарну статтю на початку голодівки, а за три дні знову повідомила про вислід акції наших молодих друзів.

Сеньйори СУМУ, як і всі старші і молодші члени української спільноти в Рочестері, раділи і пишалися ділами молодих сумівців-демонстрантів з надією, щоб їхні почини увінчалися якнайкращим успіхом.

Хроніка Літературно-Мистецького
Клубу в Нью Йорку

Цікаву й оригінальну доповідь мав у Клубі інж. Роман Кобринський у п'ятницю, 7-го березня, бо незвичайно цікавою була його та його дружини д-р Марії подорож по землях, куди не часто українці навідується: подорож по Індії і по інших країнах південного сходу Азії. Доповідь інж. Кобринського була про „Індію — країну Сходу”. Обов'язково Кобринський протягом тритижневої поїздки відвідав, крім Індії, Афганістан, Кашмір, Гімалаї, Непаль і Цейлон, що тепер називається Срі Ланка, тож інженер мав про що розповісти і що показати присутнім на доповіді. Матеріал цей настільки рідкісний, що слід би про всі ці країни і про враження від них у наших подорожніх нарисах написати добрий репортаж до нашої преси.

В наступну п'ятницю, тобто 14-го березня, відбувся вечір в пошану Тараса Шевченка в заповненій залі Клубу. В програмі взяли участь: д-р Юрій Старосольський з доповіддю „Думки про мистецтво і

Шевченкову долю”. Доповідь була добре опрацьована і скеровувала увагу особливо на Шевченка малюра. До малювання Поет мав потяг від дитинства і воно червоною ниткою снується через все життя Великого Кобзаря, рівночасно переплітаючись з його віршуванням.

Оперова співачка Марта Кокольська відповідала три пісні на слова Шевченка: „Минають дні, минають дні” — Лисенка, „Вітре, буйний” — Китаєстого, і „Арію Оксани” з „Гайдамаків” Мейтуса. Марта Кокольська — улюблена публіка, збирала рясні оплески, якими захоплена публіка дякувала артистці.

Прекрасною інтерпретацією поеми „Марина” порадувала нас вже відома в Нью Йорку артистка Черновецького театру Євеліна Белюш, яку публіка прийняла з ентузіазмом. На спонтанні оплески, що не вгавали, артистка прочитала „Село” Т. Шевченка. Очікуємо її окремого вечора.

О.С.

МИСТКИНЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

скульпторки, оздоблюючи їх приладково знайденими дрібницями — дзеркальцями, жетонами, брожами, папірцями. Згодом вона починає робити людські фігури на весь ріст, часом убираючи їх у вбрання. Вона спотворює людську фігуру і обличчя, щоб таким способом дати можливість зобразити внутрішню наснагу. Вислід безпорівняльний на нашому мистецькому екрані — народжуються мистецькі твори, біля яких не можна пройти без враження, не можна бути обоятним. Враження це, звичайно негативне, хвилююче і обурююче. Змушує застановитись, подумати. Чи цього бажала мисткиня?

Противники творчості Пікасса безпорадно здвигують плечима, вказуючи на його картини з „блакитного” періоду. Кажуть, що він такі умів малювати! Христина Оленська для тих легковірів, а може секретно і для себе самої, лишила останній цикл чудових картин. Усі вони неначе китиці барвистих кольорів намальовані відважно, продумано, талановито. Бо відвага мистця проявляється не лише у визначеному сюжеті, а ще більше переконливо у зів'язанні кольорів, так як талант у майстерності.

Лише за саму відвагу Христину Оленську можна поставити поруч наших найвидатніших мисткинь.

Амстердам, Коговз, Трой і околиці!

В неділю, 4-го травня 1980 р., о год. 3 по пол.
в залі Українського Клубу
при 402 25-та вул., WATERVLIET, N.Y.

відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів
УНСОЮЗУміст: Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Ватерліт і Пітсфілд, Масс. та околиці,
в яких розміщені Відділи ч.ч.:
13, 57, 150, 191, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Делегати і Представники згаданих Відділів.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії;
2. Відчитання протоколу Зборів з 1979 року;
3. Справоздання з діяльності Окружн. і Відділів;
4. Дискусія та ухвалення абсолютної устаткування Управ;
5. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
6. Доповідь ВАСИЛА ОРИХОВСЬКОГО, головного організатора УНС;
7. План праці на біжучий 1980 рік;
8. Закриття Зборів.

У Зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС
За ОКРУЖНУ УПРАВУ:Павло Шевчук, голова
Іван Дурбак, Василь Колодія, секретарі
Михайло Савків, касирЗ'ЄДНАНА МЕТОДИСТСЬКА ЦЕРКВА В АМЕРИЦІ.
друга за величиною протестантська деномінація в ЗСА, в середу 23-го квітня заявила, що вона не схвалює військового призову у мирний час, бо він може допровадити „до недовольних воєн”. Правляча конференція Церкви висловила також проти самої ресестрації, що начебто в мирний час, „психологічно” шкодить, а також зачіпає лише певну вікову групу населення.Ділимося сумною вісткою
з нашими Рідними, Приїзидентами та Знайомими,
що з волі Всевисшнього, ненадібно, відійшов від нас
25-го квітня 1980 року, на 76-му році життя.наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ ІШАВЕРбл. п. ТЕОФІЛЬ
БАЛАНДЮК

довголітній директор кінгартні НТШ у Львові.

ПАНАХИДА — в неділю, 27-го квітня 1980 р., о год. 7 30
веч., в похоронному заведенні Таларського при Maple Ave.
в Гартфорд, Конн.ПОХОРОН в понеділок, 28-го квітня 1980 р., з похороном
заведення до церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар
у Глстонбері.

У глибокому смутку:

дружина — ГАЛИНА

доньки:

УЛІНА з чоловіком і дітьми
ХРИСТИНА з чоловіком і дітьми
брат — ОЛЕКСАНДЕР
швагер — ВОЛОДИМИР СТАСИШИН
з дружиною СТЕФАНІЄЮ
та ближча і дальша Родина в Америці
і УкраїніУ глибокому смутку повідомляємо Приїзидента і Знайомих,
що 24-го квітня 1980 року, на 88-му році життя,
упокоївся в Бозі

бл. п. інж.

СЕРГІЙ ШЕВЧЕНКО

ПОХОРОН відбудеться 28-го квітня 1980 р. з української
православної катедри св. кн. Володимира у Філадельфії,
Па., на цвинтар Lenox в Честері, Па.

Горем приїбти:

дружина — ТЕКЛЯ
опікуни — о. ЙОСИФ КОПЧАК
з дружиною АННОЮ і донькою
ТАТЯНОЮ

ПОДЯКА

З волі Всевисшнього, дня 12-го березня 1980 року,
відійшов від нас у Вічністьнаш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДСЬ, СИН І БРАТ

бл. п.

Д-р МАРКІАН КЛЮФАС

Цією дорогою складаємо сердечну подяку о. митр. В.
Білінському за відправлення Панахиди та о. д-рові
Рафаїлові за відправлення Покійного на місце Вічного
Спокою до Глен Спей, Н. Й. і за похоронні там відправи.
Щиро дякуємо д-рові М. Олесницькому за солідну опіку
над Хворим.Проф. М. Добошев, д-рові Е. Грабарчукові, м-рові М.
Кіндрачукові, п. Гавурові, д-рові М. Клофасові і д-р Теодозію
Савицькому за зворушливі прощальні слова про Покійного.Дякуємо Всім, що так численно взяли участь у
похоронних відправах, за чудові квіти, за численні Служби
Божі та пожертви на добродійні цілі та вислови співчуття.Дякуємо Членам Родини і Церковному Комітетові, що
несли домошку.Похороном заведено М. Бурнадз за зразкове, щире
переведення похоронних жалобних обрядів.
Нехай Милосердний Бог винагородить Вас Всіх своїми
пасками.

ДРУЖИНА І ДІТИ

Список Жертвodawців на добродійні цілі буде
поданий окремо.

У Сороковий День СМЕРТИ

нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА й ДЗЯДЗЯ

св. п.

СТЕФАНА
ГАЛЯРЕВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, дня 4-го травня 1980 року
о год. 10-й рано

в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо

Про молитви просять:

дружина — ОСИПА
з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

Комітет Пересування Виставок Українських Мистців-Неконформістів

Українське Видавництво „Смолоскіп”

впаштовує в Українському Народному Домі в Нью Йорку (2-га Авеню між 8—9 вул.)
9, 10 і 11 травня 1980 р. виставку —

„БЕРЕЗІЛЬ” і ЙОГО ДОБА

На виставці можна буде оглянути документи і матеріали, які відносяться до історії розгромленого у 1930 роках світової слави українського театру „Березіль”: неопубліковані п'єси, які ставив „Березіль”, протоколи з суду над Л. Курбасем і з наряд „Березіль”, щоденник і листування Л. Курбаса; відгуки на постановки „Березіля”; рідкісні фотографії. Виставка буде доповнена висвітленням прозорок з творів Бойчуків, конструктивістів, футуристів та зразків творчості інших мистецьких течій, які були поширені в Україні у 1920-их роках. Ціна велика зала Українського Народного Дому буде удекорована у стилі українського театрального і образотворчого мистецтва 1920-их років.

У мистецькій програмі виставки буде виконана музика до постановки „Гайдамаки” Л. Курбаса, уривки з „Народного Малахія” та інших творів, які колись ставив „Березіль”.

Ціна квитка вступу — 10 дол. З квитком можна відвідувати виставку кожного дня і бути присутнім на мистецькій програмі.

Виставка буде відкрита в п'ятницю 9-го травня від год. 6 до 9 вечора; у суботу 10-го травня від год. 2-ої до 8-ої по полудні; в неділю, 11-го травня від год. 2-ої до 6-ої по полудні. О 6-й год. — мистецька програма.

Квитки можна набувати в „Арці”, „Сурмі”, „Еко” і при вступі.

Чистий дохід з виставки призначений на видання збірника „Березіль”.

Інж. Конрад Гусак переобраний дванадцятим раз на голову Відділу УККА в Бостоні

Інж. Конрад Гусак

В неділю 30-го березня, тут, в залі української католицької церкви Христа Царя, відбулися річні загальні збори місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, які відкрив голова Відділу інж. Конрад Гусак, попросивши о. декана Петра Огірка провести молитву. Голова про читав привітний лист від Головної Управи УККА підкреслюючи суму грошей, яку наш Відділ переслав на Національний Фонд. Тоді вибрано президію в складі: голова — д-р Іван Ділюк і інж. Петро Пасецький — секретар. Голова д-р Іван Ділюк попросив присутніх шанувати пам'ять спочилих членів Відділу повстанням з місць і одностайно мовчавою. Протокол з минулорічних загальних зборів прочитав секретар минулорічних зборів Дмитро Галонжика, і його прийнято без змін.

Далі звітвали члени управи Відділу: інж. Конрад Гусак, голова Відділу; заступник голови і референт зовнішніх зв'язків мгр Орест Шудлюк, говорячи про зв'язки і контакти з американськими послами і сенаторами, особливо про заходи підписання Проклямаші „Дня української незалежності“, що відбулося в губернаторі стейту Масачусетс і посади міста Бостону — Кевіна Вайта. Був дуже цікавий звіт секретаря Відділу Сергія Кайка, по котрим звітвали: Ольга Шудлюк — секретар рекордів, Марія Кайко — секретар протоколів, д-р Іван Ділюк — пресовий референт, Володимир Федорів — культурний референт, Дмитро Мельник і Іван Банадига — організатори референтів, мгр Михайло Гайда — товаришський суд Дмитро Мельник — заборщиків Національного Фонду, та контрольна комісія — Микола Сухий і Володимир Гетьманський. Після звітів розпочалася широка дискусія.

У праці Відділу УККА в Бостоні треба підкреслити великий вклад в неї збірщиків Національного Фонду, бо фонд був цього року найбільший. Після замкнення дискусії над звітами контрольна комісія поставила внесок на утримання абсолютної уступаючої управи з великим признанням за її велику працю для добра нашої загальної справи.

На пропозицію номінації комісії обрано нову управу в такому складі: інж. Конрад Гусак — дванадцятим раз з черги голова; мгр Орест Шудлюк — перший заступник голови та референт зовнішніх зв'язків; Андрій Витвицький — дру-

Дмитро Микитюк

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетсипльських горах біля м. Кергонксон, Н. Й.

Замовляйте місця зазчасу на: КІМНАТИ — на незрівняний вакаційний побут на СОЮЗІВЦІ

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, 8 тенісових кортів, басейн, мистецькі і розважальні імпери, забави та багато інших угодниць.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

для ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ у віці 12-18 р.

ДІВЧАТА від 5-го липня — 19-го липня 1980 р.

ДИТЯЧИЙ ТАБІР

(від 7-11 р.) ХЛОПЦІ від 21-го червня — 5-го липня 1980 р.

ДІВЧАТА від 5-го липня — 19-го липня 1980 р.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

від 20-го липня — 9-го серпня 1980 р.

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

від 10-го серпня — 23-го серпня 1980 р.

Ім'я

Прізвище

Адреса

Союзянки відбули Великодній базар у Вотервліті

Вотервліт, Н. Й. (І. Дурбак). — Заходом 99 Відділу США ім. Лесі Українки у Вотервліті відбувся 30-го березня в церкві за традиційний Великодній базар, що пройшов з великим моральним і матеріальним успіхом. Понад дві тисячі українців і американців оглянули базар з захопленням, розкупили в короткому часі величезне печиво, писанки та багато інших речей, що заповнили простору залу. Прибули українці з Галсона, Пітсфілда, Саратоги, Лейк Джордж та інших місцевостей.

Новиною була велика виставка — біля 50 українських ікон з приватної колекції місцевого пароха о. Т. Гуманицького. Виставлено 12 оригінальних ікон відомої мисткині Христини Духовної з Філадельфії, що розмалювала церкву у Вотервліті (запрестільний образ, святині і іконас). Молода мисткиня Катря Слободух із Сенклін Лейка, Н. Дж., виставила шість своїх олійних картин: красавини і квіти.

Загальну увагу звертав великий стіл по середині залу, що на цьому столі писанкарки й писанкарі: Діана й Петро Шавчук та Анна й Богдан Демчар, писали писанки. Цей стіл весь час облягали зацікавлені американці та наші дітвчата і хлопці, що пильно слідували за процесом „на роджування“ писанок.

Барвисті українські килими та портрети, власність Марії Комар, були для наших ікон гарним тлом. На двох великих столах були експонати з приватних збірок Івони Бучак і Ольги Білінської: інкрустовані хрести, триці, свічники, короби, пудернички, чарки з пляшками з України.

На сусідньому столі були стилізовані вишиванки з України, що репрезентували сучасну українську моду. На інших столах були матеріали й полотна, вишивані сукоки, сорочки й інше. Було багато писанок, різних прикрас, сувенірів.

Розійшлося понад 1000 дитячих книжечок, багато українських платівок, зворіт вишивок. Була вигрива льотерія: ляльки й писанки.

Під час базару підписували петиції до президента Америки, щоб домагався звільнення Юрія Шухевича, та писали Великодні привітні до українських політв'язнів.

Наші союзянки вложили дуже багато праці, щоб приготувати смачне печиво та зібрати такі цікаві експонати. Впродовж семи годин працювали наполегливо, щоб обслужити численних гостей і дати їм вичерпні відповіді на безліч запитів. Це була найкраща пропаганда української культури.

Відомий мистець, маляр і скульптор д-р Богдан Кондрат з Коргонксону виставив великі позолочені ікони Матері Божої Почаївської та Володимирської, портрет Патріарха Йосифа, церкву в Гантері, красавини, квіти. Також виставив кольорові скульптури з паперової маси, переважно з гуцульського життя, що загалом подобалися найкраще американцям. Народжений 1906 року в Західній Україні, він закінчив мистецькі студії в піз-

ньому віці у Філадельфії. Брав участь багато разів у збірних мистецьких виставках у Філадельфії, Вінніпегу й Торонто, мав свої самостійні виставки у Клівленді, Філадельфії, Нью Йорку, Кергонксоні й інших містах, також у телевізії, завжди з повним успіхом.

Його олійні імпресіоністичні картини з'єднали й мистецтвознавці у пресі, українських і американських.

Мисткиня Наталія Солод-Дзядів з Олбани виставила своїх п'ять олійних картин з гуцульською тематикою. Молода мисткиня Катря Слободух із Сенклін Лейка, Н. Дж., виставила шість своїх олійних картин: красавини і квіти.

Загальну увагу звертав великий стіл по середині залу, що на цьому столі писанкарки й писанкарі: Діана й Петро Шавчук та Анна й Богдан Демчар, писали писанки. Цей стіл весь час облягали зацікавлені американці та наші дітвчата і хлопці, що пильно слідували за процесом „на роджування“ писанок.

Барвисті українські килими та портрети, власність Марії Комар, були для наших ікон гарним тлом. На двох великих столах були експонати з приватних збірок Івони Бучак і Ольги Білінської: інкрустовані хрести, триці, свічники, короби, пудернички, чарки з пляшками з України.

На сусідньому столі були стилізовані вишиванки з України, що репрезентували сучасну українську моду. На інших столах були матеріали й полотна, вишивані сукоки, сорочки й інше. Було багато писанок, різних прикрас, сувенірів.

Розійшлося понад 1000 дитячих книжечок, багато українських платівок, зворіт вишивок. Була вигрива льотерія: ляльки й писанки.

Під час базару підписували петиції до президента Америки, щоб домагався звільнення Юрія Шухевича, та писали Великодні привітні до українських політв'язнів.

Наші союзянки вложили дуже багато праці, щоб приготувати смачне печиво та зібрати такі цікаві експонати. Впродовж семи годин працювали наполегливо, щоб обслужити численних гостей і дати їм вичерпні відповіді на безліч запитів. Це була найкраща пропаганда української культури.

УРЯД ГАМБІЇ, АФРИКА, ЗАЯВИВ, ЩО СПОРТОВЦІ Гамбії не візьмуть участі в Олімпіаді в Москві. Зміна цього рішення може наступити тільки у випадку, якщо Москва ще перед 24 травня, останнім рішенням зголошеться на Олімпіяду, відтягне свої війська з Афганістану. В своєму зверненні до інших африканських країн уряд Гамбії закликав піти його слідами.

ЦІНИ ОГолошень В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ	за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ	за приватні концерти, бізнесові оголошення, (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 5.00
ОГолошення на 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 доларів за кожний інч.	

Якщо до оголошення включаться знімки — коптуватиме додатково:	
Фоторепродукція на одну шпальту	\$ 6.75
Фоторепродукція на дві шпальти	8.50
Фоторепродукція на три шпальти	10.00

ОГолошення на чергове число (2 дні перед появою) ПРИЙМАЄТЬСЯ тільки до 10-ї ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГолошень В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ	за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 5.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ	за приватні концерти, бізнесові оголошення, (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 7.00

ОГолошення на чергове, недільне видання ПРИЙМАЄТЬСЯ, ПО НЕДІЛКІ, ТІЛЬКИ до 12-ї ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дозвільять оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.

Рівночасно з оголошенням, проситься надіслати НАЛЕЖНУ СУМУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.

Діти пенсіонера можуть також бути управнені до пенсії

Щоб діставати пенсію, дитина пенсіонера мусить бути не одружена, менше 18 років віку, або вона може діставати пенсію, якщо вона студент і ще не скінчила 22 роки життя. Не одружені діти можуть діставати пенсію, маючи 18 років або більше, якщо вони окаличили перед осягненням 22-го року життя і лишилися каліками назавжди або на довгий час.

Пенсія дитини пенсіонера дорівнює 50 відсоткам пенсії робітника. Діти мають право на пенсію по своїх природних батьках, однак законно адоптована дитина, що живе з адоптованими батьками або дістає пошину утримання від прибраних батьків, може дістати пенсію по своїх прибраних батьках, так що дитина, що живе зі своєю матір'ю і вітчиму, може мати право на пенсію на рахунок трьох осіб: своєї матері, свого рідного батька і вітчима.

Заробіток пенсіонера, якщо він далі працює, може знизити його пенсію, а також і його родини. Пенсіо-

нер 65-70 років життя може заробити в 1980 році 5,000 доларів; 5,500 — у 1981; 6,000 — у 1982-му без жадної втрати з його пенсії. Коли, однак, він заробить більше ніж дозволена сума, то один долар із кожних двох зароблених доларів буде відтягнений з його пенсії.

Якщо пенсіонер ще не осягнув 65-го року життя, його дозволений заробіток буде трохи менший. Маючи 72 роки, він може заробити будь-яку кількість грошей і це не буде мати впливу на його пенсію.

Почавши від 1981 року, пенсіонер може заробляти будь-яку кількість грошей, вже скінчивши 70 років життя.

Заробіток дружини пенсіонера або його дітей, якщо вони перейдуть дозволеним суми, знизить тільки їхню пенсію, а не пенсіонера. Межа зарібку для дружини і дітей є та сама, що і для самого пенсіонера.

Микола Шпикто

Сон Анастасії

В саму Великодню п'ятницю 1928 року я прийшов додому пізно, близько одинадцятої години вечора. Звичайно, як відчинив свою книгарню вранці, то ніколи перед десятою годиною вечора не зачинив. Люди в ті часи працювали довгі години. Від восьмої рано до дев'ятої, а то і до 10-ї вечора. Це було під час так званої депресії. Хоч наші люди в Нью Йорку це не дуже відчували, бо працювали по ресторанах, при митті вікон чи при хатній услугі, а така робота „депресії“ не знає. Якраз рік перед тим я переніс свою книгарню „Січовий базар“ до більшого приміщення під число 105 — 7 Евено А. П'ішні називали „Український Бродвейс“ тоді — і перемінив назву свого підприємства на „Сурма“, книгарня і музичний склад. „Сурма Букснд Мюзік Ко“ була тоді в розпалі свого бізнесу.

Чотири роки я вже був жонатий і мав тріглітну дочку Ярославу, Славку. Часу свого на бізнес не жалував, бо мав потреби і великі пляни для розвитку підприємства. Однієї ночі, десь коло другої години по півночі, я прибудився. Наступні, мої жінки, коло мене не було, але в кухні чогось світилося. Я встав, вона сидить при столі, десь та дубас. „Що ти робиш тепер, — питаю. — Чому не спиш? — Вона махнула нервово рукою, щоб я не мішав, а сама трясеться і щось малює. „Чейкай, не мішай, я мушу відробити таку писанку, яка мені снилася. — Я побачив, що вона дійсно серйозна, я сів коло неї і чекав.

За пару хвилю, а може це було з годину Настуля вийняла з фарби вже готову писанку, обгріла її при свічці, щоб віск можна було стерти. Осторожно віск з писанки отерла шматком: „Дивись, — каже, — це така писанка, яка мені снилася. Вона ніби припливала з моря і я її підняла“.

М. Сурмач

ШИРОКОГО РОЗГОВОРУ НАБРАЛА СПРАВА марафонського бігу в Бостоні, в якому в групі жінок перше місце бучим-то здобула 26-річна секретарка з Нью Йорку, Розі Руїз. Після того, як вона прибігла до мети траси довжиною 26 миль і 385 ярдів у надзвичайно добром часі 2 год. 31 хв. і 56 сек., деякі змагуни і змагуни висловили здивування, бо не бачили її в дорозі до мети. Кілька осіб серед тисячних мас глядачів твердили, що вони бачили, як Руїз вскокала в гущу бігунів задеве кілька миль перед метою. Сумніви щодо того, чи вона перебігла цілу трасу, висловили також організатори цього традиційного бігу для аматорів. Руїз заперече ці закиди, але слідство продовжується.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ, І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ

НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ

ОГолошень

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих пистів в тій справі не буде встигати відписувати.

УСО підтримує акцію СКВУ проти совєтського лінгвіциду і геноциду в Україні

Атланта, Дж. (Пресова Служба УСО в Па). — Головна Управа Українського Евангельського Об'єднання в Північній Америці розіслала за підписами свого президента — В. Багрія і ексекютивного секретаря — паст. В. Боровського в березні ц.р. спеціальне Звернення в справі мовного лінгвіциду і взагалі геноциду, переправданого совєтськими в Україні. Це Звернення вислано до Світової Ради Церков у Женеві, Національної Ради Церков у ЗСА, до деяких провідних протестантських діячів, частини протестантської преси і деякого з американських сенаторів і конгресменів, долучуючи до нього останній апел у цій справі Світового Конгресу Вільних Українців.

У цьому Зверненні Головна Управа УСО в ПА звертає також увагу на дуже жорстоке переслідування членів Української Гельсінгської Групи та взагалі політичних в'язнів у совєтських тюрмах і кацетах, підкреслюючи особливу пот-

ребу доглянення цих справ, а особливо на цьогорічний Мадридський Конференцію. Там треба подбати про те, щоб її наради були для всіх відкриті, а особливо для представників преси. Названо також поіменно певних українських політичних і релігійних в'язнів, про звільнення яких треба робити відповідні старання в першу чергу. Між ними є Олесь Бердник, свящ. В. Романюк, Л. Лук'яненко, М. Руденко, Ю. Шухевич і інші.

У Зверненні, між іншим, пишеться: „Останній арешт і депортація А. Сахарова свідчать про посилення совєтським урядом переслідувань і легковажності ним пощани основних прав людини. Світ не повинен забути або легковажити долю переслідуваних, тортуваних і ув'язнених українських дисидентів, а також і громадян інших поневолевих совєтськими народами, які борються проти совєтського геноциду у всіх його проявах“.

Вінніпег зложив тридцять тисяч на фонд Енциклопедії Українознавства

В суботу, 29-го березня, Вінніпег гідно й достойно з нагоди 80-ліття творця і головного редактора Енциклопедії Українознавства професора Володимира Кубійовича і на завершення ЕУ зложив 30,000.00 доларів і в цей спосіб не осоромив себе ні перед НьюЙорком (51,000.00) ні перед Чикаго (35,000.00) і перед іншими українськими осередками як в ЗСА, так і в Канаді.

Для успіху цієї зустрічі і пожертв для ЕУ був створений окремий Комітет, який очолює президент УВАН проф. Яр. Розумний. До Комітету ввійшли представники місцевих культурних і економічних установ.

Ця зустріч відбулася в готелі Голдлей Інн. Гостинний вечір зразково перевів директор Централі КУК д-р Я. Кальба, а молитву на початку перевів Митрополит Андрій. Зала бенкету була заповнена, а квитків вступу по 50 доларів було розпродано коло 200.

Невтомний і довголітній співбудівничий Енциклопедії Українознавства д-р А. Фіголь коротко представив фінансову справу ЕУ, кажучи, що до закінчення двох томів ЕУ, себто дев'ятого і десятого, потрібно ще коло 250 тисяч доларів і ці два останні томи повинні бути закінчені до 1985-го року.

Живий символ українства достойний професор Володимир Кубійович розповів зворушливо про свій життєвий шлях від дитинства, про свої студії й наукові осяги та про свою працю.

В УССР ЗАХОХУЮТЬ ДО ПАРТІЙНОЇ РОБОТИ

Київ. — У передовій київській газеті „Радянська Україна“ — „Партіяна робота на транспорті“, редакція, покладаючи на постанову ЦК КПСР, „Про заходи поліпшення партійно-політичної роботи на залізничному транспорті“, закликає до партійної праці комуністів-залізничників, закликає їх до праці над „розвитком авангардної ролі комуністів на виробництві, до зміцнення дисципліни, а також вказує на „особливу“ роллю місцевих партійних комітетів, які „повинні глибоко вникати в роботу транспорту“.

Обговорюючи справу залізничного транспорту, автор передової закликає партійні комітети до нагальної над „чіткою взаємодією“ — залізничників, річкових і автомобільного транспорту. Автор також говорить про ідейно-виховну роботу серед залізничників, в чому мають обов'язок внести свій вклад партійні профспілкові, комсомольські організації, які „повинні творчо, предметно керувати патріотичним рухом, борючись з проявом формалізму, виявляти справжні бійцівські якості, удосконалювати стиль і методи“.

що для ЕУ аж до сьогодні. Достойний промовець закінчив слово заявою, що вся його праця є висловом його любові до України.

На загальну збірку ЕУ складалась така пожертва: від Фондату Шевченка 4,000.00, разом фундація Шевченка досі дала 10,000.00; пані Угера, покійного мужика Іванови Угери — 2,000.00; читальня „Просвіти“ — 1,000.00; Філія УНО Ст. Боніфас — 1,000.00; відомий жертводавець, УСС з 1914 року, хорунжий УГА Дмитро Микитюк — 2,000.00; Іван Новосад, власник товарного підприємства — 1,000.00; Ст. Ямнюк — 1,000.00; Петро Салига, директор Суспільної опіки — 1,000.00 доларів.

Ця дуже успішна зустріч закінчилась могутнім „Многая Літа“ для професора Володимира Кубійовича і молитвою, яку провів Митрополит Максим.

Іван Ділюк

REAL ESTATE

FOR SALE IN KERHONKSON, N.Y.: 3 ac. with well, septic & foundation. \$18,000.00. Old house, on 1 ac. with stream. — \$13,000.00. Over 100 other listings. N. SURAWY — BROKER (914) 626-3551

HELP WANTED

SURVEYOR PARTY CHIEFS Transit-persons, experienced — surveying draftsman experienced in surveying/drafting. (516) 921-2211

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УПР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE 3535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 863-3475 191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-3630 Директор ІОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ Займається влаштуванням похоронів в міській, поштовій, військовій, похоронній по містечку, похоронів по містечку, похоронів по містечку.